УДК 821.111'06-312.9
С25

Серію «Фантастичні світи» засновано 2023 року

RICHARD SWAN
GRAVE EMPIRE

Copyright © 2024 by Richard Swan
The moral right of the author has been asserted.
Maps by Tim Paul, Copyright © 2025
Jacket illustration by Philip Harris
Jacket design by Ben Prior

All rights reserved.
All characters and events in this publication, other than those clearly in the public domain, are fictitious and any resemblance to real persons, living or dead, is purely coincidental.

Переклала з англійської *Юлія Сербіна*

Художнє оформлення обкладинки, зрізів і внутрішнього блоку *Дмитра Шульги*

Свон, Річард.

С25 Могильна імперія : роман : книжка 1 / Річард Свон; пер. з англ. Юлія Сербіна. — Київ : ВИДАВНИЦТВО РМ, 2026. — 576 с. : іл. — (Серія «Фантастичні світи»).

ISBN 978-617-8639-85-3.
ISBN 978-617-8280-09-3 (серія).

Сованська імперія — ще вчора могутня й безжальна потуга, яка залізом і кров'ю підкорювала світ, — сьогодні опинилася на межі краху. У вирі виснажливих воєн із земними ворогами вона мало не проґавила загрози з потойбіччя.

У столиці ще зберігається порядок і певний контроль, але за її межами... «Брута Саркан» практикує некромантію, драєдисти й вовкулаки занурюються в заборонені ритуали, граф фон Ольденбург веде свою гру, збираючи чаротворчі артефакти та здійснюючи небезпечні чаклунські експерименти, а на Новому Сході шириться дивна пошесть.

Ченці-втікачі попри загрозу смертної кари приносять звістку: потойбіччя замовкло. Схоже, «Велика тиша», передбачена нині забороненим пророком, починає справджуватися.

Щоб знайти спосіб зупинити катастрофу, вирушає дипломатична місія. Шестеро людей.

Повертається — один.

Що він принесе із собою: примарну надію, незбагненні вісті чи тінь остаточної загибелі?

УДК 821.111'06-312.9

ISBN 978-617-8639-85-3
ISBN 978-617-8280-09-3 (серія)
ISBN 978-0-356-52386-6 (англ.)

© Сербіна Ю. В., пер. з англ., 2026
© Шульга Д. В., худ. оформ. обкл., зрізів, внутр. блоку, 2026
© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО РМ», 2026

Пролог

ФОРТ НА КРАЮ СВІТУ

Пильнуй, коли зазеленіє листя, коли дерева розквітнуть, коли в повітря повернеться пташиний спів. Звук, що долинатиме з-за горизонту, — це не грім пізньої весни. Це гармати! Це барабани й постріли! Як приходить пора сівби та жнив, так настає і пора війни. Буде оголошено: «Сезон битв», — і чоловіки рушать, щоб стати жнивом.

З КНИГИ ЧУНА ПАРСИФАЛЯ

«БЕЗМЕЖНА ДЕРЖАВА»

Сованська територія

ДОЛИНА РІЧКИ АЛЬДА

Любий тату,

Ну що ж, я дуже далеко від дому.

Схоже, переправа через Стигіонське море займе майже весь тиждень. Цей лист — моя спроба зосередитися на чомусь, окрім морської хвороби.

Вісімсот кілометрів пішло лише на те, щоб вибратися із самої Сови та прилеглого до неї Мірійського

князівства (там мало що варте уваги, хіба що величний собор у Балодискірху). Ще вісімсот — і ми дістались середини маркграфства Ґрензеґард. Місцеві називають її просто — Внутрішні Землі. Це вкрай похмура, занедбана країна, сповнена шахт, земляних укріплень і плавилень, де повітря густе від отруйного промислового смогу.

З міркувань безпеки ми трималися осторонь Саєкаленду, адже тамтешні язичники щотижня випробовують на міцність лінію Сиґізмунда. Далі ми лише ковзнули краєм найпівнічніших передгір'їв Великого Південного Вододільного хребта. Я сподівався побачити тропічну зелень Ринваунду, та замість цього там суцільні вугільні й залізорудні копальні та лісозаготівельні станції, уся земля перерита й утрамбована для прокладання нової системи каналів. Однак я бачив, як бригади інженерів установлювали чаротворчі вітрогенератори — диво сучасної інженерної магії, хоч вони ще й не працювали. Здається, в імперії не залишилось жодного клаптя землі, не зачепленого індустріалізацією, а значна частина природної краси цього краю — не кажучи вже про корінні народи, що його населяють, — винищується із загрозливою швидкістю.

В останню мить ми звернули до Калегосфорту. Я гадав, що там ми зустрінемо язичників-саєків, але нас ніхто не чіпав. До нашого каравану приєдналася рота найманців, і ми попрямували через (спекотну!) місцевість до порту Ґеро — найсхіднішого виступу суходолу Сованської імперії. Ми подолали понад півтори тисячі кілометрів — і це лише половина шляху. Цікаво, як імператриця керуватиме такою величезною

і надто вже розрізненою державою? Навіть якщо не брати до уваги невдоволення підкорених, самі відстані становлять неабиякий виклик для імперської логістики.

У порту Ґеро ми провели три дні, перш ніж я побачив корабель, на якому ми мали перетнути Стигіонське море. Судно вражало — сорокадвогарматний фрегат під назвою «Лорд Ансоберт», утім хлопці, що були зі мною, вважали його вельми пошарпаним. Ми вийшли в море першого числа — сприятливої, як сказали, дати, хоч для мене вона не відрізнялася від будь-якої іншої. Зараз я сиджу в трюмі, уже п'ятий день з очікуваних семи, ані сліду русала, хоч, як відомо, у цих водах вони трапляються. Моя свічка майже догоріла, тож я повернуся до цього листа, коли картина подальшої подорожі проясниться.

{Два дні по тому, восьмого}

Що ж, тату, дорога не минула без ~~проблем~~ пригод. Запланованим пунктом висадки було колоніальне місто Таджанаштадт — найпівденніший край півострова, де річка Лонг впадає в Стигіонське море. Проте шторм суттєво змістив нас із курсу й мало не вирвав щоглу з корабля. Тож ми вирушили на північ через Гаральданську протоку, що пролягає між Маретсбургом — нашим новим пунктом призначення — та островом Вітаней.

Я довго розглядав острів у підзорну трубу, яку мені вдалося випросити в першого помічника капітана. Яка ж неймовірна кількість китобійних станцій

і суден! А чайок, справжнісіньких шкідників, — ще більше. Вони забруднюють острів своїм послідом і харчуються шматками китового м'яса, хоча, здається, решток узагалі викидається вкрай мало. Китобійний промисел вражає, однак, зважаючи на кількість нещасних китів, виловлених з океану, дивує, що ті взагалі ще існують. Тепер зрозуміло, чому китобійня так тривожить русалів (я досі не бачив жодного! Кажуть, це народ відлюдькуватий).

Ми прибудемо до Маретсбурга на світанку. А далі — ще кілька сотень кілометрів на захід через півострів до Славоміра, найбільшого імперського міста в долині річки Альда, ~~за яке ведеться запекла боротьба~~. Знаю, що ти волів, аби я дістався безпечнішого місця, тож постараюся, якщо вдасться, влаштуватися в Славомірі постачальником. Здається, місто вже кілька років не зазнавало атак.

Незабаром напишу знову.

{П'ять днів по тому, тринадцятого}

Любий тату,

напишу ще кілька рядків, перш ніж запечатати цього листа. Мені порадили зробити це перед від'їздом зі Славоміра, адже далі на захід пошту збирають нерегулярно.

Сільською місцевістю ми пересувалися на мулах. Більшу частину шляху я був майже сам, окрім товариства мого провідника — чоловіка з гірського племені, який добре розмовляв саксанською. Новий Схід — похмуре місце, тут немає жодних сумнівів. Мені не раз

казали, що найнебезпечнішою частиною моєї подорожі буде переправа через Стигіонське море, та тепер, серед соснових лісів, пагорбів і гір, я почуваюся по-справжньому неспокійно. Вважається, що наші закляті вороги — війська Казимира та їхні союзники в Санке — не мають жодних претензій на землі на схід від лінії демаркації, однак тут надто багато угруповань гірських племен, чиї симпатії навіть у найкращі часи лишаються незрозумілими. ~~Попри те, що ми нікого й нічого не бачили, я постійно відчував на собі чийсь пильний погляд.~~

Я сподівався залишитися в Славомірі, та не пощастило. Таматешній полковник негайно наказав мені вирушати до форту Ромальд, хоча й він не став моїм кінцевим пунктом призначення. Ця прикра доля судилася Інгомару — тому самому «форту на краю світу». Він розташований на острові Альданей — невеликому клаптику суші, що розтинає ріку Альда, від якої і походить назва всієї долини. Це найближчий до ворога форт і чи не центральна точка всього спірного краю. ~~Зізнаюся, батьку, сама думка про це лякає мене.~~

~~Боюся, що така довга подорож дала мені надто багато часу на роздуми. Здавалося, що в штабі полку в Баденбурзі було набагато цікавіше. Але після кількох днів на Новому Сході я гостро відчуваю нестерпну тугу за домівкою. Я чув безліч чуток про духів, привидів, відьом і нічниць у цих лісах. У Сові від них було легко відмахнутися, а тепер — зовсім ні. Боюся, я поквапився.~~

Утім, я не сумніваюся, що буду в безпеці. Майор Гаак, який командує фортом Інгомар, має бездоганну репутацію і не схильний нехтувати своїми людьми.

Я намагатимуся тримати голову на плечах, як ти мені й велів, і писатиму за кожної нагоди.

Поцілуй за мене матір, побажай Осбеорну й Альдгарду успіхів у всіх їхніх починаннях. Передай Леоні, що я напишу їй окремо й запевню у своїй любові.

Твій, у несподіваній поспішності

Пітер

Забагато часу на роздуми. А тепер — ще більше. У цьому й була, і лишається проблема.

Важко сказати, хто вперше запропонував, щоб Пітер вступив до сованської армії. Відтоді минуло вже кілька років. Він ніколи не горів особливим бажанням, але щойно батько купив йому офіцерське звання, влаштував учту на його честь і змусив старшого й молодшого братів — молодиків, цікавіших і талановитіших за Пітера, — мовчки це стерпіти, він і сам піддався загальному захопленню.

Нехай батько й купив йому цю посаду, але чи цього він *хотів?* Батько щиро любив Пітера. Навряд чи він зрадів би думці, що син бере участь у війні з армією Казимира та санкійцями на Новому Сході.

Звідки ж тоді проросла ця ідея? Від його дівчини, Леоні? Її цікавість до нього поступово згасала, аж поки від прихильності не залишилось і сліду. Та, побачивши його у формі Сто шістдесят шостого баденбурзького полку, вона дещо змінила своє ставлення. А він був надто втішений відновленням їхніх стосунків, щоб помітити, наскільки поверхневими були почуття дівчини. Його мати — холодна жінка, яка, здавалося, більше любила братів, — теж зронила сльозу гордості, дивлячись, як змінився її син. Можливо, винен був хтось із них? Або ж обоє?

Його друзі — збіговисько клерків, банкірів-початківців і ринкових спекулянтів — удавали заздрість. Він збирався в краї вовкулаків, мав переплисти Стигіонське море й, можливо, зустріти там русала; *побачити* Новий Схід, володіння Сови та дати добрячого прочухана армії Казимира, санкійцям та їхнім язичницьким союзникам. Розпашілого та спітнілого, його плескали по плечу в таверні поблизу Імперського банку Сови та Торгової компанії Південних морів. Це здавалося *захопливим*, зухвалим, відчайдушним і сміливим — і після кількох келихів вина та ще кількох чарок бренді він теж піддався цим звабливим уявленням.

Тепер він згадував ті пиятики з презирством. Ентузіазм його друзів був нічим іншим, як облудним бальзамом, покликаним заспокоїти його душу. О, вони залюбки сперечалися про ціну хутра з Валерії чи китового жиру з острова Вітаней, але ідея подорожі до колоній і долання сотень кілометрів безлюдних гірських лісів, щоб добути це хутро або ж убити русала прикладом мушкета й вирвати з його рук китовий вус, — і все це лише для того, аби пещена сованська жінка могла тугіше затягнути корсет, — раптом перестала здаватися такою величною і захопливою. Вони ніколи не відчують цього на власній шкурі.

На відміну від Пітера.

Забагато часу на роздуми — і ще більше чуток про ці місця. Війна тут не мала нічого спільного із цивілізованими супутніми кампаніями вздовж річки Кова, що відмежовувала Сованську імперію від Казимира. У цій важкопрохідній місцевості воювали пастками й засідками, підлістю й терором. Якщо вірити колоністам у Славомірі, тут люди зникали без-